

ZLOČIN U PETRINJI

Predmet: opt. Jovo Begović

Županijski sud u Sisku

Predmet: K-25/06; ratni zločin protiv civilnog stanovništva, čl. 120. st.1. Osnovnog kaznenog zakona (OKZ)RH

Optužnica: K-DO-12/06, od 21. 07. 2006. godine, izmijenjena 23. 02.2007. i 23. 04. 2007.g.

Rješenje Vrhovni sud Republike Hrvatske (VSRH): I-Kž-948/02, od 9. ožujka 2004. godine

Optuženi:

Jovo Begović, nalazi se u pritvoru Županijskog zatvora u Sisku

Zastupnik optužnice:

Marijan Zgurić, zamjenik Županijskog državnog odvjetnika (ŽDO) u Sisku

Branitelji:

Dušanka Nenadović, odvjetnica iz Siska

Luka Šušak, odvjetnik iz Zagreba

Vijeće za ratne zločine:

Sutkinja Melita Avedić, Predsjednica Vijeća

Sutkinja Višnja Vukić, članica Vijeća

Sudac Danko Kovač, član Vijeća

Žrtve:

Ubijeni: Lokner Nikola, Bučar Štef, Marković Đuro, Klarić Milan i Mouča Alojz

Ranjeni: Halerić Ramiz, Đurinčić Rajko, Bunjan Mirko, Banadinović Angelina, Drakulić Nikola, Vujatović Đuro, Vujaković Rajko, Ceković Branko, Ceković Ljubica, Kovačević Janko, Popović Marijan, Dumbović Zvonko, Vidović Ivan i drugi.

Promatrači:

Suđenje prate: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Documenta, Zagreb, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb, Hrvatski helsinški odbor, predstavnici OSCE-a, medija i drugih čimbenika/predstavnika/subjekata javnosti.

Prethodni postupak:

Jovo Begović je, zajedno s Miloradom Babićem, Rankom Tarbukom, Šimom Podunavcem i Budimirom Jovanovskim, 1993. presudom Okružnog suda u Sisku u odsutnosti osuđen na 20 godina zatvora na temelju zapovjedne i direktne odgovornosti što je, kao komandir 1. minobacačkog odjeljenja u vojarni «Vasilj Gaćeša», prenio zapovijed za neselektivno i prekomjerno granatiranje nevojnih objekata u gradu Petrinji, a to je za posljedicu imalo smrtno stradavanje i ranjavanje više osoba te uništavanje imovine u velikim razmjerima (presuda K-10/93 od 27. travnja 1993. godine). Iako je tada bila izrečena maksimalna kazna zatvora, Hamdija Urlić, branitelj po službenoj dužnosti u odsustvu osuđenoga Jove Begovića, nije uložio žalbu na izrečenu kaznu.

Nakon raspisane tjeralice od strane RH osuđeni Jovo Begović je uhićen u Njemačkoj i izručen pravosudnim tijelima RH kako bi odslužio dosuđenu zatvorsku kaznu.

Izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Sisku je prihvatilo zahtjev osuđenoga Jovana Begovića za obnovom postupka te, u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku, 17. ožujka 2006. godine donijelo Rješenje br. Kv-53/06 kojim je ukinulo presudu, te predmet vratilo u stanje istrage.

Sažetak optužnice

Županijsko državno odvjetništvo u Sisku podignulo je optužnicu br. K-DO-12/06, od 21. srpnja 2006. godine, protiv opt. Jove Begovića. Optuženiku se stavlja na teret da je dana 2., 16. i 21. rujna 1991. godine, u Petrinji, tijekom artiljerijskih napada na Petrinju kojima je zapovijedao Slobodan Tarbuk, komandant 622. motorizirane brigade JNA, kao komandir 1. odjeljenja minobacača od 82 mm, 1. motoriziranog bataljuna 622. motorizirane brigade JNA, smještenog na poligonu vojarne „Vasilj Gačeša“, u predjelu Gavrilović Kose, iako je znao da u Petrinji nema jedinica HV, ili drugih jedinica koje bi mogle napasti vojaranu u Petrinji, niti jedinica koje bi mogle braniti grad Petrinju od napada, primivši naredbu komandira minobacačkog voda, Đure Samardžije, da izvrši napad na grad Petrinju i njegovo civilno stanovništvo, pristao provesti ovakvo naređenje i, suprotno odredbama čl. 3 Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949. godine, i čl. 51. II Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije, izdao zapovijed posluži minobacača koja je bila u sastavu njegovog odjeljenja da otvori vatru po civilnom stanovništvu grada Petrinje i po stambenim, komunalnim i drugim značajnijim objektima u Petrinji. Njemu podređeni vojnici su izvršili njegovu zapovijed pa je u napadima ubijeno više stanovnika Petrinje. Poginuli su: Lokner Nikola, Bučar Štef, Marković Đuro, Klarić Milan i Mouča Alojz. Teške i lake povrede zadobili su: Halerić Ramiz, Đurinčić Rajko, Bunjan Mirko, Banadinović Angelina, Drakulić Nikola, Vujatović Đuro, Vujaković Rajko, Ceković Branko, Ceković Ljubica, Kovačević Janko, Popović Marijan, Dumbović Zvonko, Vidović Ivan i drugi. U tim napadima razrušeno je i uništeno više stambenih, komunalnih, sakralnih i dr. objekata u gradu Petrinji, među kojima gotovo sve stambene zgrade u centru Petrinje, Općinski sud u Petrinji, crkva „sv Katarine“, crkva „sv Lovre“ i drugi objekti.

Stoga se optuženiku stavlja na teret da je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubio civile, pa je time počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano kao kažnjivo u čl. 120., st. 1., Osnovnog krivičnog zakona (OKZ) RH.

Tijekom ponovljenog postupka u optužnici je mijenjan činjenični opis djela u dva navrata 23. travnja 2007. godine. Optuženog Jovu Begovića se njome tereti da je 2. rujna 1991. godine, kao poslužitelj minobacača, iako je znao da u centru Petrinje nije bilo pripadnika vojske i policije, već samo civilnog stanovništva i objekata, primivši naredbu od zapovjednika minobacačkog voda Đure Samardžije da izvrši napad na Petrinju i njegovo civilno stanovništvo, pristao provesti ovakvo naređenje što je za posljedicu imalo smrt Bučar Štefa, ranjavanje više osoba te uništavanje više stambenih, komunalnih, sakralnih i dr. objekata u gradu Petrinji, među kojima gotovo svih stambenih zgrada u centru Petrinje, Općinskoga suda u Petrinji, crkve „sv Katarine“, crkve „sv. Lovre“ i drugih objekata.

Izvještaj s rasprava

1. prosinca 2006. g - čitanje optužnice, očitovanje o krivnji i početak dokaznog postupka

Izvještaj: Goran Miletić

Čitanje optužnice

Zamjenik ŽDO-a iz Siska pročitao je optužnicu.

Očitovanje o krivnji

Optuženik je izjavio da je razumio optužnicu i da se ne smatra krivim za djelo kojim ga se tereti.

Prigovori na optužnicu

Branitelj optuženika, odvjetnik Luka Šušak, prigovorio je da je optužnica nerazumljiva, da opt. Jovo Begović nije dao zapovijed za granatiranje Petrinje, da ne postoje podatci kada su osobe navedene u optužnici ubijene te da nije precizirano mjesto gdje su ubijene. Konstatirao je da se okrivljenoga optužuje stoga što je srpske nacionalnosti.

Zapažanje

Otvaranjem glavne rasprave je pravo prigovora na optužnicu isteklo te izneseni prigovori nisu uzeti u razmatranje.

Dokazni postupak

Svjedoci Dragan Ćorić i Joco Perenčević poznaju optuženika, no nemaju nikakvih spoznaja o događaju koji je predmet ovoga postupka.

Svjedočenje svjedoka Josipa Talaje

Svjedok Josip Talaja je u kasarnu JNA u Petrinji došao 5. srpnja 1991. godine. Opt. Jovu Begovića upoznao je na mjestu poslužitelja minobacača. Optuženi nije imao čin, bio je rezervista, poslužitelj minobacača od 82 mm, u kasarnu je došao sredinom srpnja 1991. godine.

Minobacači od 82 mm uporabljeni su jednom, 2. ili 3. rujna 1991. godine, pri granatiranju igrališta „Mladost“ ili „Gavrilović“. Toga dana tenkovi su prvi put izišli iz kasarne. Dva dana poslije uporabljene su haubice i višecjevni bacač raketa (VBR) kojima su gađani crkva u Hrastovcu i Željezara. Nakon poplave u kasarni su dva minobacača od 82 mm, četiri minobacača od 120 mm, jedna haubica i jedan VBR premješteni na Gavrilović Kosu. To je poligon udaljen 500 m od kasarne s kojeg je gađana Petrinja. Komandant desetine, ili odjeljenja, je bio Đuro Samardžija koji je komande dobivao od Slobodana Tarbuka. Svjedok nema spoznaja je li optuženik bio poslužitelj minobacača na Gavrilović Kosi.

Optuženik je otišao iz kasarne u uniformi sivomaslinaste boje (SMB), bez čina. Svjedok je rekao da je optuženik sa svima u kasarni imao korektan odnos, te da nikada nije imao kontakte s osobama koje su navedene u optužnici iz 1993. godine. Ne sjeća se u koje je vrijeme optuženik bio smješten u stacionar, te nije vidio liječnika koji je optuženiku dao injekciju.

Na poseban upit svjedok je rekao da optuženik Jovo Begović nije mogao preuzeti ikakvu ulogu u naređivanju za vrijeme dok je svjedok boravio u kasarni.

19. prosinca 2006. g - nastavak dokaznog postupka saslušanjem svjedoka

Izveštaj: Goran Miletić, Documenta

Raspravu su još pratili Tanja Šijan, monitorica Hrvatskog helsinškog odbora, predstavnici OSCE-a, mediji i drugi predstavnici javnosti.

Svjedočenje svjedoka Petra Žilića

Svjedok Petar Žilić je rekao da nema spoznaja o napadu na Petrinju. Optuženoga Jovu Begovića poznaje od prije rata, radili su zajedno u Mesnoj industriji „Gavrilović“. Svjedok je u MI „Gavrilović“ radio do kraja lipnja 1991. godine kada je mobiliziran. Optuženika je prvi put nakon rata vidio kad je došao UNPROFOR. Tada je razoružana vojska i uspostavljena je policija. Nakon toga svjedok je vidao optuženika u Glini, u društvu Rade Vrge. Nema spoznaja je li optuženik bio u minobacačkom vodu, niti ima spoznaja kada je otišao iz MI „Gavrilović“.

Svjedočenje svjedoka Borisa Bukala

Svjedok Boris Bukal dao je izjavu na sudu 1993. godine. Bio je u sastavu JNA 20 godina, a jedno od mjesta u kojima je kao pripadnik JNA radio bila je i Petrinja. JNA je napustio u rujnu 1991. godine, od kada je radio u Policijskoj upravi u Sisku kao voditelj Odjela pričuve.

Opt. Jovu Begovića svjedok osobno ne poznaje. U travnju 1992. godine načelnik PU Sisak, Đuro Brodarac, uputio ga je u Vojnu bolnicu u Zagreb da uzme izjavu od Petra Mudrinića, koga je poznavao od ranije. Od Petra Mudrinića je čuo da je u minobacačkom vodu, uz Janković Ljubana, Simu Podunavca, Jovanovski Budimira bio još i neki Begović. O tome što je čuo od Mudrinića sastavio je službenu zabilješku.

Prigovor branitelja

Branitelji su dijelu iskaza svjedoka jer se svjedok sada bolje sjeća prezimena i događaja nego 1993. godine kada je dao prvi iskaz.

Prijedlozi optužbe

Zamjenik ŽDO-a iz Siska ponovio je prijedlog da se pozovu i ispituju svjedoci Jasmin Trkulja i Pero Trkulja. U sudski spis je priložio dokumente: uvjerenje od 7. listopada 1991. godine, te izjavu Petra Mudrinića od 14. travnja 1992. godine koju je Petar Mudrinić vlastoručno potpisao. Predložio je grafološko i kemijsko vještačenje autentičnosti tih dokaza.

Branitelji su se protivili predloženom vještačenju, te uvrštenju te izjave kao dokaza, jer se radi o nezakonitom dokazu. Predložili su da glavna rasprava bude zaključena jer je činjenično stanje dovoljno utvrđeno, a osim toga njihov branjenik se u pritvoru nalazi preko 600 dana, bez dokaza da je počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret.

Odluka Vijeća za ratne zločine

Vijeće je prihvatilo prijedlog o provođenju grafološkog vještačenja potpisa Petra Mudrinića o okolnosti starosti i autentičnosti uvjerenja i potpisa.

19. veljače 2007. g - nastavak dokaznog postupka

Izvještaj: Goran Miletić, monitor Documente.

Raspravu su, također, pratili monitori OSCE-a iz Siska te javnost.

Svjedočenje svjedoka Pere Trkulje

Svjedok Pero Trkulja je priveden po djelatnicima PU Zagrebačke jer se nije odazivao pozivu na raspravu.

Do 1991. godine je, kao zamjenik generalnoga direktora, radio u poduzeću «Gavrilović» te poznaje Jovu Begovića kao djelatnika istog poduzeća. 20. 9. 1991. godine napustio je Petrinju i od tada živi u Zagrebu.

Posvjedočio je o zbivanjima u Petrinji tijekom srpnja 1991.g. Tada nije bilo dana da se nije pucalo, bliske su se borbe vodile oko kasarni u samoj Petrinji koja je bila polarizirana. Nedugo zatim je došlo do masovnog egzodusa stanovništva iz Petrinje. Svjedok je, zajedno sa Jankom Kovačevićem, u «Gavriloviću» bio zarobljen od strane JNA i četnika. Čuo je da je Janko Kovačević pobjegao iz zarobljeništva i poginuo u šumi nagazivši na pješačku minu.

Svjedok navodi da mu je, kao zamjeniku generalnog direktora, došlo više od tisuću ljudi koji nisu znali što učiniti. Naime, neki su dobivali poziv za mobilizaciju od strane JNA, neki od MUP-a, a neki od ZNG-a. Jednom je prilikom u «Gavriloviću» došao okrivljeni kao rezervista JNA, bez opasača i obilježja. Bio je u pratnji jednog majora JNA i mehaničara koji je radio na održavanju i također bio u uniformi JNA. Došli su generalnom direktoru tražiti isplatu plaća. Istovremeno je u hodniku čekalo četvero pripadnika ZNG-a, koji su došli uhititi ovu trojicu. Pripadnici ZNG-a su se nalazili u to vrijeme i na ulazu u zgradu «Gavrilovića».

Čitanje zapisnika o grafološkom vještačenju

Na zadnjem je ročištu izdan nalog za grafološko vještačenje potpisa Petra Mudrinića na liječničkoj svjedodžbi po kojoj je, u vrijeme napada na Petrinju, optuženi Jovo Begović bio bolestan.

Pročitani su zapisnik o vještačenju Centra za kriminalistička vještačenja «Ivan Vučetić» iz Zagreba od 10.1. 2007. iz kojeg je vidljivo da sporni potpis (na izvještaju sa saslušanja Petra Mudrinića) i nesporni potpis (na uvjerenju o bolesti koje ima i žig) nisu ispisani od iste osobe.

Prigovor branitelja

Branitelji su stavili prigovor glede vjerodostojnosti pisane izjave Petra Mudrinića tvrdeći da se radi o nezakonitom dokazu jer optužba nije dokazala kako je pribavljena izjava, tj. na koji način. Navode kako je običnim okom vidljivo da je sporna izjava pisana s više rukopisa i da je dopisivana, te da je u suprotnosti s izjavom svjedoka Jospa Talaje koji je iskazao da optuženi nije imao čin u bivšoj JNA.

Dokazni prijedlozi zamjenika ŽDO-a

Zamjenik ŽDO-a je predložio da se provede i grafološko vještačenje molbe okrivljenika za dodjelu kuće, iz koje je vidljivo da je okrivljenik bio dobrovoljac od lipnja 1991.g., te da se pozove i kao svjedok ispita Petar Mudrinić.

Okrivljenik je objasnio kako je molbu pisala njegova supruga a on ju je naknadno potpisao.

Obrana se usprotivila navedenom prijedlogu zamjenika ŽDO-a.

Odluka Vijeća

Vijeće je donijelo rješenje da ŽDO treba u roku od 8 dana sudu dostaviti podatak tko je uzimao izjavu Petra Mudrinića koja je priložena u spis, a koja predstavlja nezakonit dokaz, odnosno pred kojim ju je osobama ili osobom davatelj izjave potpisivao. U istom roku ŽDO mora sudu dostaviti točnu adresu Petra Mudrinića. Nakon toga će Vijeće odlučiti o novim dokaznim prijedlozima ŽDO-a.

23. travnja 2007. g – završetak dokaznog postupka, obrana optuženika i završne riječi
--

Izveštaj: Goran Miletić, Documenta

Zbog odlaganja rasprave dulje od 2 mjeseca, rasprava je započela ispočetka.

Izmjena optužnice

Zamjenik ŽDO-a je pročitao novu optužnicu sa izmijenjenim činjeničnim opisom. Optuženog Jovu Begovića se u njoj tereti da je izdao zapovijed da se na dan 2. rujna 1991. gađa minobacačem centar Petrinje, uslijed čega je umro Štef Bučar i ranjeno više osoba te počinjena veća materijalna šteta. (U prvobitnoj optužnici ga se teretilo za djelovanje u dužem inkriminiranom periodu u kojem je smrtno stradalo i ranjeno više osoba.)

Očitovanje na optužnicu i o krivnji

Nakon što je pročitana optužnica optuženik je rekao da ne razumije optužnicu jer se ne smatra krivim. Obrana je pojasnila kako nigdje nije vidljivo da je u bilo kojem trenutku optuženi dao zapovijed posluzi minobacača, te da nije jasno naznačeno od koje su vrste naoružanja civili stradali, kao ni mjesto stradavanja ubijenog civila Štefa Bučara i ostalih ranjenih osoba. Osim toga, tvrdila je da je svjedok Josip Talaja iskazao, da je u tijeku inkriminiranog događaja ispaljena samo jedna minobacačka granata na Petrinju i to na igralište «Mladost».

Okrivljenik je potom, upitan o svomu stavu prema optužbi, izjavio da se ne osjeća krivim.

Dokazni postupak

Svjedočenje svjedoka Franje Štritofa

Svjedok Franjo Štritof je kao djelatnik Ministarstva obrane 06.03.2007. oslobođen obveze čuvanja tajne, za potrebe davanja iskaza, u svojstvu svjedoka u ovom kaznenom postupku. Svjedok je pozvan kako bi se očitovao o okolnosti uzimanja izjave od Petra Mudrinića, potpukovnika koji je zarobljen tijekom 1992. i kojega je osobno ispitivao.

Svjedok je 1992. godine obnašao dužnost pomoćnika načelnika Štaba za obavještajne poslove Zbornog područja Zagreb. U Vlačkoj ulici, u vojnom pritvoru, je ispitao zarobljenog potpukovnika sa područja Banije i Korduna. Potpukovnik Mudrinić je kao pomoćnik za logistiku dao značajne informacije i podatke o ustroju i lokaciji JNA sa područja Banije. U izjavi koju je vlastoručno pisao tijekom ispitivanja Petar Mudrinić je spomenuo Jovu Begovića kao komandira minobacačkog odjeljenja.

Nije bilo daljnjih dokaznih prijedloga za nadopunu dokaznog postupka.

Vijeće je donijelo rješenje da svi izvedeni dokazi budu pročitani i izvršen uvid u spis.

Dokazni je postupak dovršen.

Ispitivanje okrivljenika

Okrivljenik je na početku iskazao da se ne osjeća krivim za djelo koje mu se stavlja na teret.

Navodi da je prije mobilizacije radio u poduzeću «Gavrilović» kao poslovođa. U srpnju 1991. je dobio poziv za mobilizaciju u tadašnju JNA. Kako nije znao što mu je činiti otišao je u poduzeće po savjet generalnom direktoru Mikuliću koji mu je rekao da se odazove pozivu. U kolovozu 1991. je ponovno bio kod direktora „Gavrilovića“ koji ga je savjetovao da se vrati u jedinicu.

U kasarni „Vasilj Gaćeša“ okrivljenik je raspoređen u minobacačko odjeljenje. Navodi da tijekom službe nije imao bilo kakav čin, bio je običan vojnik-rezervist. Zapovjednik odjeljenja je u početku bio Josip Talaja koji je izdao zapovijed za ukopavanjem. Krajem kolovoza 1991. za zapovjednika je postavljen Đuro Samardžija. U to je vrijeme okrivljenik obolio od upale pluća te je smješten u stacionar u kasarni, a na dan napada na Petrinju, 2. rujna 1991, stacionar je pogođen te su svi u

stacionaru dobili zapovijed da se vrate u postrojbu. Sjeća se da je prilikom napada na kasarnu bilo ranjenih pripadnika JNA te da je tom prilikom Dejan Savić poginuo. Ističe da je zbog pogoršanog zdravstvenog stanja smješten u stacionar, a nakon mjesec dana je vraćen u postrojbu u pozadini u kojoj je ostao do kraja siječnja 1992. kada je demobiliziran i kada je otišao u Srbiju djeci koja su tamo bila na školovanju.

Supruga je ostala u Petrinji. Podnijela je zahtjev za dodjelu stambenog objekta jer mu je kuća bila minirana. U 7. mjesecu 1992. vratio se u Petrinju gdje je bio tajnik jedne boračke organizacije, a kako nije bilo sredstava zaposlio se u graničnoj postrojbi policije u Blinji gdje je vodio kartoteku. 1993. je demobiliziran te je otišao u Srbiju nakon čega se nije više vraćao u Hrvatsku. Zbog prirode posla je odlazio u Njemačku gdje je i uhićen 18. travnja 2006.

Optuženi navodi da je prije napada 2. rujna 1991. u Petrinji bilo pripadnika civilne policije sa oznakama MUP-a RH. Oni su vršili kontrolu. Također, zna da je u gradu bilo i pripadnika Zbora narodne garde (ZNG), ali ne zna točno gdje su bili locirani, no čuo je da se spominju lokacije «Dom kulture», «Fazanerija», «Vila Gavrilović», te da su se ukopavali na liniji od Hrastovice do «Čičićeve vile». Iako ne zna točno što se dešavalo na dan napada 2. rujna 1991, jer se nalazio u stacionaru, zna da je bila napadnuta „Mala kasarna“ („Šumarica“) i da je tražila pomoć od kasarne „Vasilj Gaćeša“.

Okrivljenik je na kraju još jednom ponovio da nije imao nikakav čin te da nije mogao davati naredbe, a da je zapovjednik bio Đuro Samardžija. Nije mu poznato ništa o stradanju civila Štefa Bučara.

Nova izmjena optužnice

Nakon izlaganje okrivljenog zamjenik ŽDO-a Marijan Zgurić je ponovno izmijenio optužnicu u činjeničnom i zakonskom opisu izbacivši inkriminaciju po zapovjednoj odgovornosti. U činjeničnom je opisu izmijenjeno da okrivljenik, iako je znao da u centru Petrinje nije bilo pripadnika vojske i policije, već samo civilnog stanovništva i civilnih objekata, **primivši naredbu** od zapovjednika minobacačkog voda Đure Samardžije da izvrši napad na Petrinju i njegovo civilno stanovništvo, **pristao je provesti ovakvo naređenje**. Pravna kvalifikacija djela je ostala ista.

Završni govori

Završni govor zamjenika Županijskog državnog odvjetnika Marijana Zgurića

Zamjenik ŽDO-a Marijan Zgurić smatra da je na osnovu izvedenih dokaza na nesumnjiv način dokazano da je okrivljenik počinio inkriminirano djelo koje mu se stavlja na teret.

Smatra da je nesporno da je u napadu dana 2. rujna 1991. smrtno stradao Štef Bučar, djelatnik na benzinskoj postaji, da je više civila ranjeno, te da je počinjena veća materijalna šteta na civilnim objektima. Nadalje, smatra da je svjedok Josip Talaja vjerodostojno svjedočio da je Jovo Begović bio poslužitelj na minobacaču od 82 mm koji je borbeno djelovao na grad Petrinju. Iskaz Borisa Bukala, koji je rekao da je Jovo Begović bio raspoređen i da je djelovao u odjeljenju minobacača od 82 mm, smatra direktnom potvrdom sudjelovanja okrivljenoga u inkriminiranoj radnji. Ističe svjedočenje Pere Trkulje koji je rekao da je Štef Bučar smrtno stradao od posljedice granatiranja iz vojarne „Vasilj Gaćeša“. Taj je svjedok potvrdio da u samom centru nije bilo pripadnika ZNG-a već da su se isti nalazili u mjestu Kraljevčani, oko «Vile Gavrilović», oko «Čičićeve vile», «Fazanerije» itd.

Odvjetništvo smatra da uvjerenje kojim Begović potvrđuje da je bio u stacionaru nije vjerodostojno jer je grafološkim vještačenjem utvrđeno da to uvjerenje nije potpisao potpukovnik Mudrinić koji je, prema iskazu svjedoka Štritofa, vlastoručno pisao izjavu u kojoj je spomenuo Jovu Begovića. Dokaz da je okrivljenik bio u vojarni je njegova molba za dodjelu kuće za smještaj, gdje on kaže da je bio učesnik u ratu od 30. 6. 1991. u dobrovoljačkoj jedinici formiranoj u kasarni „Vasilj Gaćeša“.

Prema tome, optužba smatra da je okrivljenik sudjelovao u granatiranju civilnih ciljeva te da je svojim postupkom ostvario sva bitna obilježja predmetnog kaznenog djela, ali ne kao zapovjednik već kao izvršitelj inkriminiranog djela.

Završna riječ obrane

Branitelj Luka Šušak smatra da nema činjenične i pravne osnove za optužbu da je okrivljenik počinio kazneno djelo. Upozorava da u optužnom aktu kao posljedica nije naznačeno rušenje civilnih objekata, a takva posljedica je pretpostavljena kaokonstitutivni dio predmetnog kaznenog djela.

Branitelj smatra da se za Štefa Bučara ne može zaključiti da je civil samo zato što je bio djelatnik benzinske postaje. Iz iskaza Borisa Bukala i Pere Trkulje proizlazi da je Štef Bučar pogođen tenkovskom granatom nakon što je pucao u kasarnu JNA, a na što je uzvraceno granatom od koje je smrtno stradao. Branitelj ističe da je iz iskaza pojedinih svjedoka vidljivo da je barem dvoje ljudi dana 2. rujna 1991. u Petrinji poginulo kao pripadnici ZNG-a, a da su svjedoci Pero Trkulja i Josip Talaja iskazali da je taj dan bilo i bliskih borbi oko «Male kasarne» koja je bila blokirana i opkoljena od strane ZNG-a i MUP-a, da je na vojarnu izvršen napad pri čemu je poginuo jedan vojnik, te da su u krug vojarne dopremljena tijela oko 40 mrtvih vojnika-rezervista. Pripadnici ZNG-a su dolazili iz Zagreba i napravili su grudobrane u samom središtu Petrinje. Objekti iz kojih se puca po drugima smatraju se vojnim objektima.

Smatra da ne postoji niti jedan podatak u spisu koji bi direktno, ili indirektno, ukazivao da je Jovo Begović učinio bilo koju radnju činjenja, ili nečinjenja, koja bi ukazivala na elemente počinjenja predmetnog kaznenog djela. Okružni sud je već donio presudu protiv prvookrivljenog Milorada Babića i još četvorice, među kojima i Jove Begovića, koji su proglašeni krivima da su ubili Štefa Bučara, a radi se o samo jednom projektilu. Svih 5 osuđenika su dobili maksimalne kazne od 20 godine, a branitelj po službenoj dužnosti nije uložio žalbu drugostupanjskom tijelu.

Braniteljica Dušanka Nenadović se pridružila završnim riječima branitelja Šuška te predložila oslobađanje od kaznene odgovornosti okrivljenog Jove Begovića i njegovo promptno puštanje na slobodu. Tijekom ovog kaznenog postupka, prema braniteljicičinim navodima, nije dokazano da je branjenik pristao provesti zapovijed na dan 2. rujna 1991., jer zapovijed nikada nije niti primio.

Braniteljica smatra da nije dokazano da je tog dana borbeno djelovao minobacač od 82 mm, kao niti da je od njegove granate smrtno stradao civil Štef Bučar, niti bili ranjeni civili, ili počinjena šteta na civilnim, kulturnim i sakralnim objektima.

Braniteljica smatra da se manjkavost u činjeničnom opisu optužnog akta očituje u činjenici da nema lokacije poginulog, kao niti lokacije ranjavanja ostalih svjedoka. Ističe da samo svjedoci Boris Bukal i Josip Talaja svjedoče o mjestu pogibelji Štefa Bučara i ranjavanja Nikole Drakulića, Đure Vujatovića i Zvonka Dumbovića. Za njih je potvrđeno da su ranjeni i poginuli od tenkovske granate. Za ostale osobe navedene u činjeničnom opisu nema dokaza gdje i kada su ranjeni i o kakvim se povredama radi. Kad se ima u vidu da su trajale borbe, onda nesporno proizlazi da su civili mogli biti žrtvama nekog drugog borbenog djelovanja.

Ističe da je obrana priložila vjerodostojan dokument u kome jasno piše da je Jovo Begović inkriminiranog dana bio u stacionaru. Smatra da vještačenje i izjava svjedoka zapravo samo potvrđuju da je potvrda iz stacionara valjan dokument.

Braniteljica smatra da je zamjenik ŽDO-a danas izmjenom optužnice pokušao Sudu predočiti teoriju, u kaznenom pravu poznatu pod nazivom *animus auctoris* (a odnosi se na volju za izvršenjem kaznenoga djela), koju, međutim, da hrvatsko kazneno pravo ne poznaje. Da se temelju nje ne može nikoga teretiti svjedoči i presuda Vrhovnog suda Kž-835/96.

Okrivljeni Jovo Begović je prihvatio završne riječi branitelja i dodao da ostaje kod izjave da nije počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret, da se ne osjeća krivim te da kritičnog dana nije bio u navedenoj jedinici i shodno tome nije na bilo koji način vojno djelovao.

Zamjenik ŽDO-a je dodao da tzv. *animus auctoris* (koji se odnosi na volju počinitelja za izvršenjem kaznenog djela) u hrvatskom zakonodavstvu predstavlja kazneno djelo u slučaju kada se odnosi na odredbe o kaznenim djelima zaštićenim međunarodnim pravom.

Na navode obrane, da u optužbi nije direktno navedeno, da je upravo granata iz minobacača u čijoj je posluži bio okrivljenik pogodila Štefa Bučara, ŽDO je odgovorio da to i nije presudan moment u opstojnosti kaznenog djela. Bitno je, prema ŽDO-u, da je okrivljeni iz kruga vojarne pucao po centru Petrinje znajući da se tamo nalaze civili i civilni objekti. Okrivljeni je znao da se pripadnici ZNG-a nalaze na drugim mjestima oko grada i da, ako su i postojale borbe između pripadnika ZNG-a i MUP-a sa JNA, onda su se morale odvijati na drugim mjestima.

Minobacač od 82 mm je namijenjen uništavanju žive sile te je njegovo korištenje imalo za posljedicu stradavanje civila i civilnih objekata.

Ovime je glavna rasprava u ovom predmetu završena.

Vijeće se povlači na vijećanje o presudi.

25. travnja 2007. g - objava presude

Izvjestaj: Goran Miletić, monitor Documente.

Predsjednik Vijeća je obavio presudu kojom je okrivljenik Jovo Begović proglašen krivim te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od pet (5) godina.